

Orkidéer i Magnarp

Det finns ca 20000 orkidéarter i världen, i Sverige ca 45 vildväxande varav det bara är ett tiotal som inte finns i Skåne. Av dessa kan 12 – 13 hittas på Bjärehalvön och därav två i Magnarp.

Den ena är ängsnycklarna i hästhagen väster om hamnen. Ängsnycklar är en relativt vanlig art med utbredning över större delen av Norden. Det är också en mycket variabel art med blomfärg från purpurrött till nästan vitt. I hästhagen är förutsättningarna goda för en orkidé som ängsnycklar vilka växer i ett öppet landskap med god tillgång på vatten. En strandäng på en kalkrik grund gärna med översilning eller någon form rinnande vatten i ytan och en lagom betning är perfekt. Ändå kan antalet plantor variera mycket från år till år. Detta är inte ovanligt och kan ha flera orsaker. Den fleråriga plantan kan skadas av hård barvinter, förökningen kan vissa år vara dålig vilket i sin tur kan bero på torka i groningen eller dålig pollinering. För pollineringen är getingar viktiga men även humlor och bin. De mycket små fröna sprids med vinden och det är också bra för förökningen att betningen, som det nu sker börjar relativt sent. Som det nu ser ut med fjolårets fina blomning i minst två olika områden verkar det vara säkrat för en fortsatt god utveckling för ängsnycklarna.

Den andra arten orkidé i Magnarp är inte lika lysande och lättfunnen. Skogsknipproten gömmer sig gärna i lite snårig skog precis som de kanske ett tiotal plantor som i juli augusti brukar blomma i skogen mot Björkhagen. För att hitta dem utgå från Hultabryggan och gå andra stigen till vänster mot väster, efter 20 – 30 meter kan man börja leta på vänstersidan av stigen. Blommorna sitter på en 30 till 80 cm hög stängel och kan också vara variabla i färgen men gröna på utsidan och bruna eller violetta på insidan. Arten är ganska sällsynt men finns i Danmark södra delarna av Sverige, Norge och Finland. Skogsknipproten vid Hultabryggan finns med i florainventeringar medan ängsnycklarna inte nämns. Detta kan möjligen tyda på att förekomsten i hästhagen haft en mycket positiv utveckling på senare år. Skogsknipproten finns på ett flertal lokaler här i trakten bland andra utmed cykelvägen mellan Skepparkroken och Skälderviken. Vill man se fler orkidéer på Bjärehalvön skall man åka norr och västerut. Områden vid Norrviken, Kattvik och Torekov kanske är mest intressanta men även sydvästkusten som t.ex. Ängelsbäck är orkidémarker.

Litteraturförteckning och tips för vidare studier och exkursioner: Mats Gustafsson, "Kulturlandskap och flora på Bjärehalvön". Lunds botaniska förening "Floran i Skåne. Arterna och deras ursprung". Bo Mossberg "Den Nordiska floran"

Uno Hagström

Ängsnycklar, *Dactylorhiza incarnata*

Skogsknipprot, *Epipactis helleborine*

